

לב הענין

להאיר עיני מבקשי השם מתורת רבינו הקדוש מוהר"ן מברסלב זיע"א

פרשת ויק"פ - החודש

נושא השבוע:
בלבולים ומחשבות זרות
עלון מס' 11

שער העניין

עצות מרבינו הקדוש לזכות לעניין השבועי.

*המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו למקום שהוא רוצה, וכמבואר במקום אחר, שאי אפשר שיהיו שני מחשבות ביחד כלל, ואפילו אם לפעמים הולכת מחשבתו ופורחת ומשוטטת בדברים אחרים זורים, הוא ביד האדם לחזר ולהטותה בעל כורחה אל הדרך הישר, לחשוב מה שראוי. והוא ממש כמו סוס שפונה מן הדרך וסר לדרך אחר, שתופסין אותו באפסר וכיוצא, ומחזירין אותו בעל כורחו אל הדרך הישר, כמו כן במחשבה ממש, שיכולין לתפוסה בעל כורחה להשיבה אל הדרך הראוי. (לקוטי תנינא, ג).

*מחשבות טובות באים על-ידי וידוי, שמתוודים לפני התלמיד חכם. מי שמספר מעשיות שארעו לצדיקים, על-ידי זה נמשכין לו מחשבות טובות. מי שיש לו מחשבות רעות, ידין את כל בני אדם לכף זכות תמיד.

החגורה שחגור בה איזה צדיק - כשתחגור בו הוא סגולה לבטל הרהורים. הצעקה מבטל את הפניות. על-ידי לימוד ארבע שולחן ערוך יתבטל הפניות. כשתחשוב איזה תורה שחידשת, הוא סגולה לבטל המחשבות זרות. מי שיש לו מחשבות רעות, ידבר לעצמו דברי בזיונות. על ידי כעס בא הרהורי עבודה זרה. כשמבזה את המועדות, בא הרהורי עבודה זרה. מי שיש לו הרהורי עבודה זרה, אל ישא אצלו שום זהב. כשבאים לאדם מחשבות זרות, יגביה קולו כאלו הוא בוכה, ובזה יסורו ממנו המחשבות זרות. על-ידי שבועות וקללות באים מחשבות רעות. חריקות השנים הוא סגולה לבטל מחשבות רעות.

*כשבא לאדם הרהורי עבודה זרה, והוא מבטל אותם במחשבת אמונתו, אזי נעשה מהרהוריו בחינת טל של ברכה. גם על-ידי זה המחשבות שלו נתקיים ואין נתבלבל לעולם, אפילו כשנתיגע המחשבה על-ידי שמשוטט באיזה עיון עמוק, אזי הקדוש ברוך הוא מזמין לו מחשבות הנותנים נייחא למוחו. (ספר המידות, הרהורים).

תפילה לעניין

זכני ברחמיך הרבים וחסדיך הגדולים לפנות את מוחי ומחשבותי מחכמות חיצוניות וממחשבות זרות, שלא אטמטם את מוחי ומחשבותי בתאוות והרהורים, חס ושלוש, ולא אחמיץ את מוחי ומחשבותי בחכמות חיצוניות ובתאוות, חס ושלוש, ולא אהרהר בהרהורים רעים - שלא יהיה לי שום הרהור ומחשבת חוץ בעולם כלל. רק יהיה מוחי ומחשבותי נקי וזך וצח, שלא יכנס במחשבותי שום מחשבה חיצונית כלל.

(לקוטי תפילות, ה).

אור העניין

ביאור העניין השבועי והקשרו אל הפרשה או הזמן.

מהי הדרך של היצר הרע שעל ידה הוא מכניס מחשבות זרות בלב האדם, ומה הקשר לאיסור חמץ בפסח?

עיקר הזביחה והשחיטה של היצר הרע וחילותיו, שעוסקים לטבוח ולשחוט בני אדם, העיקר הוא על ידי שמנסים תמיד להכניס בהם מחשבות רעות, ומבלבלים את דעתו, תמיד. ועיקר מה שלוכד את האדם תמיד הוא בתאוות ממוון, כי דרך היצר הרע שההוא טורד את האדם תמיד בכל הצטרותיו שצריך להם ממוון, ומזה הולך הלאה ורוצה גם דברים שאינם הצטרותו ממש וכו', עד שטורדו כל ימי חייו, כי 'אין אדם מת וחצי תאוותו בידו', וכל מה שיש לו יותר, חסר לו יותר, ואינו ממלא תאוותו לעולם.

וכן בשאר כל התאוות, שדרך היצר הרע שמתחילה נותן לו מחשבה אחת, וממנה מגיע למחשבה אחרת וכו', עד שהולך מרעיון לרעיון וממחשבה למחשבה עד שבאים ע"י זה למה שבאים ח"ו.

ע"כ העצה הכללית לכל מיני מחשבות, שהעיקר הוא 'שב ואל תעשה', היינו שיעשה מה שצריך לעשות, בין בתורה, בין בתפילה וכו', ולא יחשוב עוד כלל, כי אם יתאמץ להכניס בדעתו היטב את הדברים שהוא עושה עתה כנ"ל, ולא ישגיח כלל במחשבות שעולות לו, ולא ידקדק אחריהם לבדוק אם כבר נסתלקו מדעתו או לא.

וכן לענין כל מיני מחשבות זרות שעולים לאדם בתפילתו, גם כן צריכים לילך עם העצה הנ"ל, היינו לבלי להשגיח עליהם כלל, רק יעשה את שלו ויתפלל תפילתו כסדר, וע"י זה הוא מכניעם לגמרי, אבל אם ינסה להכניעם דווקא ולהילחם עמהם, ע"פ רוב לא יועיל לו כלל.

ומעשה שהיה אדם אחד, שבכל פעם שיתפלל - בא בדמיונו דמות עכו"ם, והיה לו מזה יסורים גדולים. עד שיעץ לו חכם אחד, שיעמוד בתפילתו, ויתפלל כסדר, ואם יעמוד לפניו העכו"ם, לא יהיה אכפת לו מזה כלל, אלא יעשה את שלו ויתפלל.

וזה בחינת שבת קודש, שבכל כל הרעיונות והמחשבות והטרדות וכו', יבטל את עצמו לגמרי ולא יסתכל עליהם כלל, רק ינוח וישבות בבחינת שבת, כי כל המחשבות והטרדות, בפרט המחשבות של תאוות ממוון, וגם שאר המחשבות שכולם באים ע"י אחיזת הל"ט מלאכות שמהם כל התאוות כידוע (לקו"מ סימן יא). הם בחינת ימי החול, בחינת 'ששת ימים תעשה מלאכה', אבל בשבת קודש אזי אין שום טרדות כלל, כמו שאמרו חז"ל שצריך לחשוב כאילו כל מלאכתו עשויה; אבל כשזוכה לבטל עצמו ע"פ העצה הנ"ל, זוכה להמשיך קדושת שבת קודש גם בימי החול, ועל ידי זה ניצל מכל המחשבות רעות.

אבל צריך לדעת שהעצה הנ"ל היא רק לשעה, כי באמת יוכל אחר כך להתגבר עליו עוד פעם המחשבות זרות. אך העיקר כיצד להינצל לגמרי מכל המחשבות רעות, הוא ע"י זיכרון וקידוש הגוף ממידות רעות ומעשים רעים. וצריך להתגבר לעסוק במעשים טובים ולהתקרב לצדיקי אמת ולקיים עצותיהם, ועל ידי זה ניצל מכל מיני מחשבות רעות והרהורים רעים, ומכל מיני בלבולים ודמיונות, ויזכה לתיקון המחשבה והמחשבה. {לקו"מ סימן עב ותנינא סימן קכב, לקו"ה הלכות שבת ה"ו, ע"פ אוצר היראה מחשבות ובלבולים ז}

היצר הרע והסטרא אחרא נקראים 'גנבים', כי הם אורבים על האדם בכל עת כמו גנבים ממש, והולכים עם האדם בכמה מיני הטעיות ורמאויות כמו גנבים ממש, ועיקר הגנבה שלהם היא בענין המחשבות שבאדם, ששם התחלת שליטת היצר הרע ח"ו, אם אין נזהרין ממנו היטב.

כי עיקר היצר הרע הוא בתאוות זאת של ניאוף, כמובא בזה"ק: 'עיקרא דיצרא בישא על עריין', וזאת התאוה עיקרה תלוי במחשבה. ומי ששומר את מחשבתו היטב, שלא יתחיל לחשוב בענין זה כלל, ולא יבוא לידי הרהור, בוודאי הוא ניצל מתאוה זאת. אך עיקר כל הרהורים והתגברות זאת התאוה, נמשך מחמת שאין שומרים מחשבתם כראוי. וזה מחמת שהיצר הרע אורב במחשבתו תמיד, כמו גנב ממש, וחותר את עצמו תחת מחיצות המוחין, שהם מחיצות פרוסות בפני תאוה זאת, והוא בכליו אורב וחותר את עצמו תחתם, ומטה מחשבת האדם מעט-מעט, בגניבה ועורמה גדולה, עד שפתאום בא לידי הרהורים ותאוות. כי בוודאי כל אחד מישראל הוא חפץ מאד להינצל מהרהורים אלו, אך היצר הרע חותר עליו בגניבה גדולה

המשך בעמוד הבא

וגונב את מחשבתו שתצא לחוץ לחשוב מחשבות זרות, עד שעל ידי זה הוא תופסו במכמרתו חס ושלום.

על כן צריך האדם לשמור עצמו מאד מאד בשמירה יתירה בכל עת, באופן שלא יתחיל להוציא מחשבתו אל החוץ חס ושלום כי באמת המחשבה ביד האדם.

{לקו"ה הלכות גניבה ה"ד, ע"פ אוצר היראה מחשבות ובלבולים יח}

חג הפסח

כל אדם יודע בנפשו, שעיקר קילקוליו ופגמיו וחסאיו רחמנא ליצלן, כולם התחילו מחוט השערה, על ידי שלא נזהר בתחילה לשמור מחשבתו היטב, ונמשך אחר המסית מעט מעט רחמנא ליצלן, כמו שכתוב: 'הוי מושכי העוון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה', וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: 'היום אומר לו עושה כך ולמחר וכו'. וכפי התגברות היצר הרע על האדם בכל פעם אפס תקווה חס ושלום, אך מידה טובה מרובה, כי חוט השערה בקדושה יקר מאד מאד, וכל מה שהאדם מתגבר בכל עת נגד המחשבות והרהורים, וכל תנועה שמנתק עצמו מהם כחוט השערה הוא יקר בעיניו יתברך מאד מאד, כי הוא ידע יצרינו וכו', ורק הוא יתברך יודע איך יצרו של אדם מתגבר על כל אחד ואחד, על כן יקר בעיניו כל תנועה ותנועה אפילו הוא כשערה ממש, מה שהאדם מושך את עצמו מהסטרא אחרא אל הקדושה.

ועל כן צריך כל אחד להשכיל על דרכיו בכל עת, לשמור עצמו מאד שלא תתחיל מחשבתו לצאת חוץ מהגבול דקדושה אפילו כחוט השערה, כי על ידי פגם כחוט השערה שנוטה מן הדרך, יכול לתעות בדרכים נבוכים הרבה חס ושלום. ואף על פי כן צריך לידע גם ההפך, שכשמתגברים עליו מאד ונדמה לו שכבר נתעה כל-כך שאי אפשר לעמוד כנגדם, צריך לידע ולהאמין, שכל תנועה ותנועה שינתק וימשוך את עצמו מהם אפילו כחוט השערה הוא יקר מאד מאד בלי שיעור, וברבות הימים יתלקטו אלה השערות יחד, ויזכה על ידי זה להשגות אלוקות, שנמשך על-ידי צמצומים הקדושים שהם בחינת שערות - שהם נעשים על ידי בחינת השערות הנ"ל, היינו על ידי שאיש הישראלי מושך עצמו בכל פעם מרע לטוב, שעיקרו תלוי בחוט השערה.

וזה בחינת מה שצריכין להיזהר בפסח ממשוהו חמץ, כי השמירה ממוחין ושכליות דסטרא אחרא, שהם בחינת חמץ בפסח, ולזכות למוחין דקדושה, שהם בחינת השגות אלוקות, שהם בחינת מצה, הכל תלוי במשוהו, בבחינת חוט השערה כנ"ל.

ועל זה אמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסחים ה:): 'ולא יראה לך חמץ' - שלך, אי אתה רואה, אבל אתה רואה של אחרים - שאם נכנס עכו"ם לבית ישראל וחמצו בידו אינו זקוק להוציאו. היינו כי חמץ הוא בחינת חימוץ המוח, שהם מחשבות זרות והרהורים רעים שאסורים במשוהו, ואנו צריכים לבערם ולבטלם ולגרשם מגבולינו כנ"ל. אבל אם האדם עושה את שלו, ומתגבר בכל כוחו לבער ולגרש המחשבות זרות מקרבו, והם אף על פי כן באים עליו בעל כרחו בכל פעם, על זה אין חייב כלל. וכמבואר ב'ספר המידות' הקדוש, שאין האדם חייב על הרהורים הבאים עליו, כי אם כשמהרהר וחוזר ומהרהר, כי העיקר הוא שיהיה האדם שב ואל תעשה גם במחשבה, ומה שנעשה עימו ממילא אל יחוש.

וזה בחינת: 'שלך אי אתה רואה וכו' כנ"ל, היינו מאחר שהאדם נזהר ונשמר מחמץ שלו, היינו שלא יחמיץ מוחו במחשבות חוץ והרהורים, ואם אף על פי כן נכנס העכו"ם, שהוא הסטרא אחרא, וחמצו בידו, שהם הרהורים שבאים עליו שלא בכוונה - אינו חייב על זה, כי אין זה חמץ שלו, רק שצריך להיזהר שלא יגע בו ולא יהנה ממנו היינו שלא יהיה נמשך כלל, ואז ע"פ רוב, על ידי זה ממילא יסתלק, אבל הוא אינו צריך להסתכל על זה כלל, רק שיהיה נזהר שלו יהיה החמץ שלו - שלא יחמיץ מחשבתו בעצמו באלו המחשבות הבאים עליו.

{לקו"ה נזיקין ה"ד, ע"פ אוצר היראה מחשבות והרהורים כ-כא}

עניין הצדיק

שיחות יקרות ממעלת וגדולת תורת רביה"ק.

*הצדיק האמת מגלה ומאיר עצות עמיקות גם בתוך עמק החשך של המינות הכפירות ואמונות כוזביות כדי שנוכל להתקרב לה' יתברך, ובונה קומתה של האמונה הקדושה עד שכל העולם יכירו וידעו כי ה' אלוקי ישראל מלך ומנהיג הכל ברצונו.

*עיקר הגאלה האחרונה שאנו מצפים אליה הוא רק על-ידי הצדיק האמת בחינת משה משיח, שממשיך אור הדעת לכל אדם, אפילו אם עבר כל העברות שבתורה אלפים פעמים חס ושלום, לידע ולהכיר ולהאמין בה' יתברך ולשוב אליו ולתקן פגם כל העוונות בשלמות, אבל הוא נתעלם ונסתר מאד בכמה הסתרות שבתוך הסתרות.

*מלך המשיח ימשיך ויגלה בכל העולם אור הדעת של הצדיק האמת, בהתגלות נפלא ובשכל נפלא ואמת בתכלית השלמות, שעל-ידי זה ילכו כולם בדרכי התשובה וישבו לה' יתברך, ואפילו כל המינים וכופרים גמורים שיצאו מכלל קדושת ישראל לגמרי יחזרו לה' יתברך וילכו בחוקותיו לנצח.

*כל תקוננו הוא רק על-ידי הצדיק הגדול הפלא היחידי שיכול לירד לעומק הנפילה והירידה של כל אחד, ולהעלותו בחכמתו הנפלאה לתכלית תכלית העליה, ואם היו כל העולם מתבטלים אליו בשלמות אזי כבר היה הכל מתוקן לגמרי. אבל לדאבונו לא די שאינם מתבטלים אליו, רק אדרבא הם חולקים על הצדיק ומדברים חרופים וגדופים וליצנות ולשון הרע ושקרים על הצדיק וכשרי אמת, עד אשר נשלך האמת ארצה ועל-ידי זה נעשים כל הקלקולים של העולם. ומזה עיקר אריכת הגלות. ועתה כל תקוננו הוא שיתוקן הכל על-ידי משיח צדקנו שיגלה אור הצדיק האמת בעולם, ועל-ידי זה יתקן הכל ויתבטל המחלוקת ויהיה שלום נפלא בעולם. (אבי הנחל ח"ב, ה).

שיח העניין

שיחות וסיפורים סביב העניין השבועי מרביה"ק ואנשיו היקרים.

*ואני בעניי זה כמה שעות, בשכבי על משכבי קודם שקמתי חשבתי רק בזה בשביל להשיבך ולהחלימן ולהחיותך מחדש בזה כאשר הזהירנו הוא ז"ל בפירוש לילך עם זה, והטה בידו הקדושה בתשוקה נפלאה שרצונו חזק שנלך בזה כאשר כבר סיפרתי לכם קצת, ויותר מזה יש בליבי שאי אפשר לבאר. ויותר מזה גם אנוכי איני יודע, רק אני מאמין ומבין מרחוק מאד, שהוא דרך נפלא ונעים ונורא ואדיר ומתוקן וכו'. וכל ענין פסח יכולין למצא על ידי זה, כי פסח בחינת 'חסד לאברהם'. כי אברהם אבינו הוא הראשון שהתחיל לגלות אלקותו בעולם, ובפסח באו אליו המלאכים לבשר שיהיה נולד יצחק וכו', ואז אפה מצות וכו' וכו'. כי הוא התחיל לקרב בני אדם להשם יתברך, ועקר ההתקרבות היה על ידי החסד, שהיטה כלפי חסד ומצא זכות בכל אחד שרצה להתקרב. וזה כל ענין פסח שנאמר בישראל (יחזקאל טז) 'ואת ערם ועריה ואראך מתבוססת בדמייך'. היינו בשטות ובגנות התאוות, 'ואמר לך בדמייך חיי ואמר לך בדמייך חיי'. היינו שגם בתוך תוקף התגברות דמייך שהם התאוות הבאים מרתיחת הדמים, בזה בעצמו חיי, מה שאף על פי כן נמצאים בך נקודות טובות כל כך, ואתה מתגבר וכוסף בכל פעם לטוב אמיתי, ואתה מנתק עצמך ומחשבותך בכל פעם מרע לטוב וכו' וכו'. כי זה עיקר מעלת האדם שהוא גבה ממלאכים מחמת שיש לו יצר הרע כזה, ובלבולים כאלה, והוא בתוך עולם כזה שמלא שקרים והטעויות ובלבולים וטרדת הפרנסה וכו' וכו'. על כן יקר בעיניו יתברך כל תנועה ותנועה טובה וכו'. (עלים לתרופה מכתב רעט).

*חג הפסח כשר ושמח בתכלית, ונזכה לצאת ממצרים - מגלות הנפש והיצר הרע. ולבטל מאיתנו החמץ שהם הרהורים רעים הבאים על המוח, ולהסיח הדעת למחשבות אחרות של תורה ותפילה או אפילו למשא ומן ושאר דברים, ואל תיכנס עם פיתויך בטוען ונטען.

(מכתבי שמואל מכתב ה).

המחשבה ביד האדם להטותה מרצונו למקום שהוא רוצה, ואי אפשר שיהיו שני מחשבות בידו כלל. ואפילו אם לפעמים מחשבתו פורחת ומשוטטת בדברים אחרים וזרים, היא ביד האדם להטותה בעל כרחו אל הדרך הישר לחשב מה שראוי. והוא ממש כמו סוס שפונה מן הדרך וסר לדרך אחר שתופסין אותו ברסנו ומחזירין אותו בעל כרחו אל הדרך הישר, כמו כן יכולים לתפוס את המחשבה בעל כרחו להשיבה אל הדרך הראויה. (לקו"ה נתיב סימן ט)